

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Bynaei de Calceis Hebraeorum Libri Duo

Bynaeus, Anthony

Dordraci, 1682

Caput Tertium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12835

260 De CALCEIS HEBRAOR.

præcipuam dant rationem cur sine calceis templum sit intrandum, quia id Mosi præcepit Deus. In Gemara Babylonica ad ea verba Massechoth Berachoth quæ superius à nobis adducta sunt, post alia, quæ in templo vetita disputant, de calceo tandem concludunt. וְהַ מִנְעָלָ בְּ יְהֻנָּ אֲמֹרָה
חוֹזֵה שֶׁל נִעְלָ כְּעַל רְגַלָּן Sed quid de calceamentis, cum in iis nullus sit contemptus? dicit lex: solve calceamenta de pedibus tuis. Quæ eadem ratio Christianos Æthiopes permovit, ut templa non adeant nisi discalceati, uti refert eorum Legatus apud Damianum Goensem. Nobis non datur potestas templum adeundi nisi nudis pedibus, neque nobis licet in ipso ridere, loqui, ambulare, quia templa similia sunt monti Sinai, ubi dominus Mosi dixit: solve calceamentum, &c.

CAPUT TERTIUM.

Gentilium sacerdotes, licet aliquando discalceati, tamen ut plurimum calceati rem divinam fece-

fecerunt. Sacerdotes Hebraorum non nisi nudipedes sacra peregerunt. Lex de sacris vestibus Exod. 28. In ea calcei non memorantur. Sacerdotes pluribus vestibus non induebantur, quam Deus præceperat. Unde nec calceos in sacris habuerunt. Quod etiam evincitur ex eorum lotionibus in atrio. Conclave sacerdotum in quo pavimento calefacto hiberno tempore inambulabant. Sacerdotum morbi vel præcipue oriebantur, quod nudis pedibus in pavimento starrent. Quod ob sanctitatem loci ab iis exigebatur. Non vero ob eam rationem quam Stukkius innuere videtur. Multo minus ob eam quam non omnino improbat Johannes Braunius. Aaron male cum calceis exhibetur in tabulis quibusdam. Insignis Plutarchi error, qui Pontifice

cem

262 De CALCEIS HEBRAEOR.

cem Hebraorum *καθοριστικά* sacra
fecisse tradit, refellitur.

I.

Jambl. de
vita Pyth.
Symb. 3.

Aναπόδης θεού προσεγγίζειν, Nullis pedibus sacrificia & adora, olim fuisse Pythagoræ Symbolum ex Jamblico discimus. Putavit nempe vir Deorum observantissimus, id exigere sacrorum religionem, ut nudis pedibus res fiat divina. Quod tamen a sacerdotibus gentilium non ita semper observatum fuit. Nam licet saepius sacra fecerint discalceati, tamen ut plurimum calceati sacrificarunt.

Strabo l. 7.
Sil. Ital.
de bel.

Fun. l. 3.

Celtes in
Norimb.
cap. 3.

Herodian.

l. 5. de
Sacrif

Eliogabali.

Herod.

l. 2. c. 7.

Braun. de
Vest Sac

Hebr. l. 1.
cap. 3.

Strabo quidem Germanorum sa-

cerdotes *γυμνοπόδας* tradit, & Silius

Italicus Herculis Sacerdotes *nudi-*

pedes describit, quomodo Druidas

ex vetustissimo templi cujusdam

faxo Cunradus Celtes sistit, &

alios sacerdotes in antiquis mar-

moribus reperimus: Sacerdotes

tamen Phænicum calceis lineis usos

apud Herodianum deprehendimus,

& Ægyptios gestasse *υπόδημα* βό-

έλαιος, calceos papyracens, ex Hiero-

doto discimus, quomodo complu-

res

res Sacerdotes calceati in antiquis nummis & marmoribus visuntur. Qua de re plura jam dudum monuerunt viri eruditissimi, & nuperrime multa congregavit Johannes Braunius, in eximio opere de vestitu sacerdotum Hebræorum.

II. Apud Hebræos summa religione observatum fuit, ut non nisi nudipedes rem divinam peragerent sacerdotes. Cujus rei non leve argumentum est, quod inter vestes, quibus indui Sacerdotes supremum Numen præcepit, calcei non numerantur. Extat lex de Exod. 28. vestibus sacris, quibus Deus indui voluit tum summum Pontificem, tum reliquos sacerdotes, cum sacris operarentur. Vestes illæ fuerunt *Ephod*, *Pectorale*, *Pallium*, *Aurea lamina Tunica*, *Cidaris*, *Balteus*, *Feminalia*. Sed qui sacerdotibus vestiendi modum præscriptit Deus calceos iis non indulxit. Voluit scilicet ut nudis pedibus sacris operarentur, nisi quod tunica utcumque essent tecti. Quod sane ostendit Hebræorum sacerdotes calceis caruisse, quia cum vestibus sacris nusquam memorantur. Dif-
ferte

264 De CALCEIS HEBRÆOR.

Exod. 28.4. serte Deus dixit *hunc vestibus facies*
dotio fungentur mihi. Ut plane
calcei fuerint vetiti. Quod etiam

Greg Nys.
in Cant. docte observavit Gregorius Nyss.

nus, qui sacerdotes Hebræorum
nudis pedibus templum ingredi
solitos ex eo animadvertisit, quia
cum Dominus in antiqua lege cun-
ctis membris sacerdotalibus orna-
menta pulcherrima præscripsisset
conficienda, nullam tamen de pe-
dum calceamentis fecerit mentio-
nem: *Volens, inquit, hoc ipsum*
pedi sacerdotali culius pulcherrimi loco
esse, quod ab omni tegumento nudus
ac immunis esset, quia scilicet istis,
in sacro consistendum pavimento.

III. Hoc quam maxime ex eo
confirmatur, quia plura vestimen-
ta, quam præceperat Deus inter
ministrandum induere, nefas fuit.
Observant plurima Judæorum ma-
gistri de sacerdote quem vocant
מְחַפֵּר בְּנֵרִים deficiente vestibus, &
יָזַר בְּנֵרִים qui redundant vestibus, &
utrumque à sacris arcendum volunt.
Sacerdotium nempe putant ille-
gitimum, cum sacerdos ministerium
obit sine quadam ex illis vestibus
quas mandavit Deus, puta femi-
nalibus

nalibus, aut balteo, aut cidari,
aut tunica, itemque cum aliquo
vestimento duplii est indutus, puta
duabus tunicis aut balteis. Quin
ad eo solliciti sunt Judæorum
magistri, ne quis sacerdotio fun-
geretur pluribus vestibus amictus,
quam lex divina postulabat, ut
inter vestes superfluas quibus mi-
nistrare nefas, minutissima quæ-
que reputent, *emplastrum* scilicet &
ligamenta in digitis, aut alia aliqua
corporis parte. Videri possunt
quæ ex Massecheth Zebachim in
Gamara, itemque Barthenora &
Mose Maimonide prolixius obser-
vavit vir eruditissimus Johannes
Braunius. Imo Sacerdotibus nu-
dis pedibus super pavimento stan-
dum volunt, ut si quis inter mi-
nistrandum forte stetisset vel super
vestem aliquam, vel aliud instru-
mentum, quod forte jacebat, aut
super bestiam, aut agnum imo vel
super pedes socii, totum sacrifi-
cium illegitimum fuisset, uti ex
eodem codice Zebachim, & Mose
Maimonide, Braunius notavit.
Hæc quidem superstitione à verpis
observata sunt. Magistri scilicet

Braun. de
Vest. Sac.
Hebr I. I.
cap. 3.

M inep-

266 De CALCEIS HEBRAOR.

ineptissimi multa comminiscuntur,
quibus ostendunt se τὰ κάναπα δη-
λίγεν. Tamen cum hæc caveant
tam sollicite Rabbini, sacerdotes
olim non nisi nudipedes sacris mi-
nistrasse, & nullis calceis aut pe-
dum integumentis in templo usos,
constare potest.

IV. Idem docent Sacerdotum
lotiones, quæ in Atrio fiebant.
Sacerdotibus, cum tabernaculum
aut templum essent ingressuri, ubi
Thymiana Domino in altari esset
offerendum, in mari æneo pedes
lavare lex divina præcepit. Ita
enim legimus. *Et missa aqua lava-
bunt in eo (mari nempe æneo)
Aaron & filii ejus, manus suas ac
pedes, quando ingressuri sunt taber-
naculum testimonii, & quando acces-
suri sunt ad altare, ut offerant in eo
Thymiana Domino, &c.* Fit quidem
solius lotionis mentio, ad quam
sacerdotes, sacris perficiendis se
accingentes, tenebantur. Inde
tamen concludi sat evidenter potest
sacerdotes, sacris operantes, di-
fcalceatos fuisse. Quis nescit, lo-
tionem tam solemnem, nisi calcea-
mentis, siquidem illis alias uteren-
tur

*Exod. 30.
19. 20.*

tur, prius exutis, peragi non potuisse? Sane ante lavandum, *immundissimam pedum tutelam*, removere sacerdotes decuit. Quis credit sacerdotes, postquam loti fuerunt, calceamenta pedibus suis induisse, & non potius sibi persuadeat discalceatos & sacrificasse, & alia munia sacra perfecisse, cum inter eorum vestitum, quem ipse Deus præscripsit, nusquam calcei appareant, & vel ii, qui apud Hebræos sacerdotes non fuerunt, sed tantum privati, &, ut ita dicam, profani homines, templum non adirent nisi discalceati. Atque hoc ex eo robur accipit, quod Talmudici referant conclave fuisse peculiare, in quo sacerdotes, qui non nisi nudipes in templo poterant versari, hyberno præsertim tempore calefieri poterant citius, pavimento calefacto inambulantes. Videri potest Codex Middoth, in quo describitur בֵּית הַמִּקְדָּשׁ locus incendi, sive focarium, de quo notavit hæc vir nobilissimus & eximus Constantinus l'Emper. Ab ardendo nomen habet hæc structura, quod ibi

M 2

perpe-

Middoth
cap. I. § 6.
& ad eum
l'Emper.

perpetuo lignorum strues arderet, idque in usum sacerdotum, quo paratum semper haberent ignem, quandoquidem discalceatis pedibus in loco sancto versari tenebantur. Itemque ex eo, quod delecti sunt qui publice sacerdotum curarent valetudinem. At causa vel præcipua morborum fuit, quod nudis pedibus in pavimento starent. Ita Batthenora inter varias causas, unde sacerdotes dolore viscerum laborarent, vel primam ponit: **לפי שכחנים** **חולנים יופים על הרצפה** quod sacerdotes inciderent discalceati super pavimentum. Jam si Theodoretum in Exod. 3. rogemus, qua ratione oporteat sacerdotes in Tabernaculo deservire? respondet: nudis pedibus istos sacrificia divina peregrisse.

Theodor. in Exod. 3.
Quæst. 7.

V. Neque ratio est obscura, cur pedes sacerdotum calceis non muniverit Deus, & sacerdotes in templo versati sint discalceati. Voluit enim hoc Deus ob eandem rationem, ob quam Mosis atque Iosua jussit, ut calceos extraherent, quia locus, in quo stabant, ob singularem ipsius præsentiam, ficerat. Quam rationem R. Moses Bar Nach-

Nachman Gerundensis annotavit, sene verissima est & unica hujus instituti causa. Nam explosa est eorum opinio qui putant sacerdotibus calceos fuisse prohibitos, quia ex cadaverum pellibus constabant, quæ secundum legem immundæ haberi poterant, quod videtur innuere vir doctissimus Gulhelmus Stukius, cum non necesse sit. ut sacerdotes calceos haberent conviv. l. 2. ex animalium pellibus, & pelles cap. 27. animalium minime immundæ secundum legem fuerint, uti vel ex eo constat quod ipsum Tabernaculum, & omnia ipsius vasa pellibus olim tegebantur. Videri possunt, quæ nos superius notavimus de pellibus דְּבָרִים, quibus Tabernaculum lib. i. c. 3. tectum fuit, quæque super arcam & mensam & candelabrum, & altare æneum & omnia vasa ejus expandi jubentur. Nisi cadavera de morticinis intelligantur. Ex quorum pellibus utique non necesse fuit ut calcei conficerentur, cum alia materia suppeteret abunde. Pariter non placet quod alii dicunt, nullos fuisse calceos sacerdotibus, ut in templo moram & abstinentiam ab

M. 3. extra-

270 De CALCEIS HEBRÆOR.

Braun. de
Vest. Sac.
Hebr. I. I.
cap. 3.

extraneis negotiis sic imperatam sci-
rent, quoniam domestica opera nudis
pedibus, forensia calceati curabant,
quam rationem se non omnino impro-
bare posse vir pereruditus Johannes
Braunius dicit. Hoc enim nimis
longe petitum, & allegoricum est.
*Sacerdotes quamdiu in Templo occu-
pati erant, reputari domi esse, &
rem patris cœlestis curare, unde etiam
Christus, qui in Templo inter doctores
sedebat, dixit cū roīs r̄s πατέρος με
διὶ εἴναι με, adeoque calceos gestare
non debuisse, ut nulli alii negotio in-
ericati, vir doctus quidem monet.
Sed hæc istius ritus ratio, nimis
profecto jejuna foret, &, ut verè
dicam, frigida. Nam quod addit:
*Hinc non tantum calceos deponere ju-
bentur, sed & baculum, quo inter
perigrinandum per vias uterentur, nec
pecuniam, nec crumenam, aut lin-
teum, quo pecuniam involverent, se-
cum ferre licebat, his enim uti sole-
bant iter facientes, & ii qui negotiis
urbanis inhærebant, eam rationem
nihil omnino juvat. Quis quæsō!
sibi persuadebit hæc eam ob cau-
sam vel instituta, vel ab Hebræo-
rum sacerdotibus observata, ut
homines**

homines referrent qui domi munia sua discalceati obeunt, aut sine baculis, crumena, aut linteo, incidunt? Quasi vero quia calceamentis, vel baculo iter facientes, & qui negotiis urbanis inhærebant utebantur, hæc sacerdotibus Hebræorum fuissent vetita, qui, cum in templo munia sua perficiunt, reputantur domi esse? Quod vero subjecit, inde etiam Christum discipulis suis, postquam eos per totum terrarum orbem, ad prædicandum Euangeliū misisset, venuisse more solito favere: Μη καθεδε
 χειροῦν, μηδὲ ἀεγυργν, μηδὲ χαλκὸν εἰς Matth. 10.
 τὰς ζώνας ὑμῶν, μὴ πήρεν εἰς ὁδού, μηδὲ 9, 10.
 δόν χιτῶνας, μηδὲ ψωσίκυτον μηδὲ ρέσσον.
 Ne possideatis aurum, aut argentum, neque æs in zonis vestris, neque per am ad iter, neque duas tunicas, neque calceos, neque baculum. Ut pote, qui eodem habitu eos accinctos voluit, quasi ituros ad templum, rem divinam facturos, quia revera totus orbis, si officium spectes, iis quasi domus Dei, atque sanctissimum aliquod templum fuit, & ubique locorum supremi dñe-
 toris Christi æternitatis patris, rem faciebant, in eo vehementer falli-

M 4 tur.

tur. Calceos enim suis discipulis Christus non prohibuit, & longe alia fuit istius præcepti ratio, uti superius docuimus. Neque hæc fortassis etiam causa fuit, ob quam verpulorum magistri tam expresse vertuerint populo, templum ingredi: נמקלו ובמניעלו ובפונדרו ובאבק שען רגליו לא יעשה קבנדייא ולא כמעורת העזרין לו בסדרינו cum baculo, aut calceo, aut marsupio, aut pulvere super pedes, nec compendii causa, nec cum pecunia ligata in linteo. Id enim vir doctus minime ignorat ob sanctitatem loci factum. Quæ sane est unica ratio, cur & ii qui Templum adibant essent discalceati, & sacerdotes non nisi nudipedes sua munia obirent.

VI. Hoc cum jam dudum à
viris doctis observatum sit, He-
breorum sacerdotes dicalceatos
fuisse dum rem divinam facerent,
nescio/ cur Aaron cum calceis
fēpe repræsentetur. Occupavit
hic error tabulas vulgares, quæ
Belgicis Bibliis inferuntur. Videat-
tur tabula peregrinationis Israeli-
tarum in deserto, &, quod mire-
ris, Mosis pedes in ea nudi, Aa-
ronis

ronis vero aliquo involuti integumento apparebunt. In tractatu quoque Hieronymi Magii, quem de Tintinnabulis conscripsit, Pontifici Hebræorum Thymiamata facienti, calcei appinguntur. Excusari hæc possunt, quia uti poëtis, ita & pictoribus,

Mag. de
Ticetin.
pag. 45.

Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas.

At Plutarchi insigne est erratum, qui Pontificem Hebræorum festis diebus ~~καθόροις~~ sacra fecisse tradit. Est in eo totus scriptor gravissimus, ut Bachum à Judæis cultum ostendat. Probare hoc aggreditur ex eorum Pontifice: πεπτον μδρ, inquit, ο δρχευσ ελέγχ. μτροφό-
ρη τ πεπτών στ ταῖς ἱεραῖς. καὶ νε-
βεδω χειροπαισι ἐνημέν θ χτῶνας ἢ
πανηρ φορῶν καὶ κρδοριας. Primum
enim Pontifex hoc arguit, mitratus
ingrediens diebus festis, & hinnuli
pellem auro condecoram indutus, tuni-
camque tularem gestans & cothurnos.
Sed Plutarchus vehementer fallitur,
cum talia affingit Hebræorum
Pontifici, quæ ab eorum institu-
tis perquam aliena sunt. Falsum

Plut.
Sympos.
lib. 4.

M 5 enim

enim est diebus festis Pontificem
Hebræorum cothurnos gestasse,
qui cum reliquis sacerdotibus sem-
per nudipes sacra peragebat. Nam
quemadmodum omnes sacerdotes,
cum sacra munia obirent, nudis
pedibus fuisse constat, ita Ponti-
ficem diebus festis fuisse nudipe-
dem res est certissima cum inter
eius vestes nulli quoque calcei me-
morentur. Sed hæc Plutarchum,
scriptorem alias gravem & com-
primis eruditum, tradidisse, nemo
mirabitur, qui meminerit eum plu-
rima in Symposiacis adversus Ju-
dæos futilia scribere. Quale est
illud, quod serio asserere non du-
bitat, eos πνῶν τὸν ἀναφέντη
πηγὴν αὐτοῖς ὑδεῖται colere aīnum,
qui iis monstraverit aquæ fontem.
Quod commentum, ab aliis etiam
proditum, jam dudum explosum
est. Scilicet Plutarchus & alii
scriptores, qui de Judæorum in-
stitutis aliquid memorie prodide-
runt, eorum religionis fuerunt n.i-
nime intelligentes, unde plurima
narrant, vel ipsi fingunt in contu-
meliam gentis, quæ prorsus sunt ri-
dicula, & se ipsa destruunt.

C A-